

Rigsdagstidende.

1851. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 24.

Tredie Session.

10de Møde.

Lovsdagen den 23de October.

(Fortfat).

Olesen (forts.): Smidlertid skal jeg først tilsæde mig at erklære, at jeg ikke i Et og Alt, ikke i alle Enkeltheder er enig med den oprindelige Forslagsstiller, men det var Noget, jeg troede kunde blive rettet, naar Sagen kom til 2den Behandling og i et Udvalg. Forslagsstilleren selv har erkjendt, at der var enkelte Ting, som han kunde ønske forandrede, og jeg troede derfor, at vi nok til Slutningen kunde blive enige. For at nævne Noget, hvori vi ikke ere enige, er der f. Ex. den Ting foruden andre, at Lovforslaget ikke indbefatter Huusmand paa Bøndergodset (Hør!) blandt dem, der skulde nyde Godt af Loven.

Med Hensyn til, hvorvidt Almuevellet kræver en saadan Lov, skal jeg altsaa tillade mig et Par Bemærkninger. Dersom Regjeringen har lagt Mærke til, hvorledes Fæsteholdet i en Række af Aar har udviklet sig, dersom Regjeringen har erfaret, hvilke Summer der nu fordres i Indfæstning paa mange Steder, saa troer jeg, at Regjeringen ikke vil finde det besynderligt, naar Mange, — jeg kalder det ikke saa — med Sut og Laarer kalder Fæstevæsenet et Plyndringsystem. Jeg har seet ikke saa Exempler, hvor der er taget en Indfæstning af fæstedeilige Gaarde lige med Halvdelen, ja vel endog saa over Halvdelen af Gaardenes virkelige Værdi, ja jeg har seet een og samme Gaard saaledes blive bortfæstet 3 Gange i mindre end 20 Aar. Hvorlænge vil Regjeringen taale at see paa et slikt Hazardspil? Den ærede forrige Indenrigsminister har selv omtalt det som det største Hazardspil; Lovgivningen taaler ellers ikke Hazardspil ikke engang der, hvor det er

ubetydeligt i Sammenligning med dette, ikke engang der, hvor det er aldeles frivilligt; men her er det ikke et frivilligt Hazardspil. Det nytter ikke, at man siger, at det skal være frivilligt, det er kun at lege med Bøndestændens Forhold, det er ikke frivilligt; vil en Mand have Tag over Hovedet, er han nødt til at gaae ind paa de Fordringer, Godsseieren stiller, selv paa de allerurimeligste; han maa skaffe Indfæstningen tilveie, selv om han skal laane Pengene dertil paa hundrede Steder uden Udflugt til nogenfinde at kunne tilbagebetale dem. Det er ikke et frivilligt Hazardspil; thi var det det, skulde jeg ikke have faaet meget derimod; men der er paa den ene Side saa fuld Visshed for at vinde og paa den anden Side al Visshed for at tabe, at selv den forrige Indenrigsminister sagde i den foregaaende Session, at dette Hazardspil var saaledes, at Gevinsten altid kom i Godsseierens Lomme. Den ærede Indenrigsminister sagde igaar, at det, at komme med en Tvangslov, vilde være en farlig Veie at slaae ind paa; jeg troer, at det er en langt farligere Veie ikke at slaae ind derpaa (Hør!) Vil man vedblive at see paa et saa forargerligt Hazardspil som det, der nu drives i en Række af Aar, vil jo dog Følgen blive den, at Godsseieren vil tilvende sig al den Formue, som Fæstefamilierne omkring i Landet kunne tilveiebringe ved deres Glid og Slab; ikke een Skilling leynes denne talrige Befolkning til dens videre Udvikling — det hører til Sjeldneheberne; jeg vil ikke nægte, at det under tiden, men kun sjeldent, finder Sted, at Fæsteren ved sin Død efterlader sig Saameget, som der nu fordres i Indfæstning, og vil hans Børn eller hans Kones nye Mand komme i Besiddelse af Fæstegaarden, maae de som oftest gjøre Laan, for at betale de Forbedringer, som Ingen mere